

ἀντζακ ἐπίρρ. Α. Ρουμελ. (Φιλιπούπ.) Θράκ. (Κομοτ.) Πόντ. (Τραπ. κ. ἄ.) ἀντζακι Ἡπ. ἀντζακ-κι Κύπρ. ἀντζακ-κισ Κύπρ. ἀντζακ'ς Σάμ. ἀντζεκ-κι Κύπρ. ἀντζακ Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀντζάκι Κρήτ. ἀντζαχα Μεγίστ. ἀντζα-γας Πόντ. (Χαλδ.) ἄγγιακ-ῆα Ρόδ. (Σάλακ.) ἀντζαν Πόντ. (Κολων. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *an cak*.

1) Μόλις ἔνθ' ἄν.: Ἐμέναν ἀντζακ-κι μοῦ ἀκούει, οἱ ἐσέ-ναν Κύπρ. Ἀγγιακ-ῆα νὰ πάη εἰκοσι κιλά τὸ σιτάρι Ρόδ. Αὐτὸ ἀντζακ δέκα οὐκάδισ εἶνι Κομοτ. Ἀντζακ δέκα νομάτ' ἔρθαν Τραπ. 2) Σπανιώτατα, κατ' ἀραιὰ διαστήματα Μεγίστ.: Ἀντζαχα νὰ ῥθης σίτι μας καὶ φεύγεις τοιόλα.

3) Ἀκριβῶς, εὐαρμοστός Στερελλ. (Αἰτωλ.): Σῶχτι τοὺ καπλέλλον ἀντζάκ. Αὐτεῖνα τὰ παπούτσιμα εἶνι ἀντζακ γιὰ τὴ μάinna μ'.

ἀντζάκι τό, ἀμάρτ. ἀτζάκι Κρήτ.

Ἵποκορ. τοῦ οὐσ. ἄντζα διὰ τῆς καταλ. - ἄκι.

Μικρὸς πούς: Ἀσμ.

Ἵτον ἡλίο βγήκε κ' ἔκατοε, τ' ἀτζάκι δον κορδίζει καὶ τ' ἀμματάκια δον καννγεῖ καὶ δὲν ἀναδρανίζει (καννγεῖ=καμμύει). Συνών. ἄντζόπον λλο, ποδαράκι.

ἀντζακλεῖδα ἡ, Πελοπ. (Λακων. Μάν.) —ΚΠασαγιάνν. Μοσκ. 58

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄντζα καὶ κλεῖδα.

1) Ἡ κλειδωσις τοῦ γόνατος Πελοπ. (Λακων.) 2) Τὸ ὅπισθεν μέρος τοῦ γόνατος, ἡ ἰγνύα Πελοπ. (Μάν.) —ΚΠασαγιάνν. ἔνθ' ἄν.: Τὰ κοντὰ φουσιανάκια τῆς περ-μανιόννας ποῦ χόρευε ἐξεσκέπαζαν τοῖς σαρκωμένους τοῖς ἄντζες πίσω, πάνω, παραπάνω τοῖς ἀντζακλεῖδες τῆς ΚΠασαγιάνν. ἔνθ' ἄν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἄντζα 5.

ἀντζακλεῖδι τό, ΚΠασαγιάνν. ἐν Τέχν. 1, 221.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄντζα καὶ κλεῖδι.

Ἀντζακλεῖδα 2, ὁ ἰδ.: Τὰ παινοβοράκια... ἄφιναν πίσω ἀπὸ τὰ ξέχωστα ἀντζακλεῖδια γυμνὰ καὶ ξέσαρκες οἱ ἄντζες νὰ ξεφεύγουν.

ἀντζάρα ἡ, ἀμάρτ. ἀτζάρα Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄντζα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ἄρα. Μεγάλῃ κνήμη. Συνών. ἄντζούκλα.

ἀντζαράς ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀτζαράς Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄντζάρα.

Ὁ ἔχων παχείας κνήμας. Συνών. ἄντζαῦτος.

ἀντζᾶτος ἐπίθ. Πελοπ. (Δημητσάν. Λακων. κ. ἄ.) —Λεξ. Αἰν. —ΣΣκίπη Ἀπέθαντ. 127 ἀτζᾶτος Κεφαλλ. Κρήτ. Πελοπ. (Λακεδ. Μάν.) ἀτᾶτος Κάρπ. Σίφν. Τῆλ.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἄντζᾶτος, ὁ ἐκ τοῦ οὐσ. ἄντζα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ᾶτος.

1) Ὁ ἔχων κνήμας ἰσχυράς καὶ παχείας ἔνθ' ἄν.: Ἀντζᾶτες κόρες ΣΣκίπης ἔνθ' ἄν. || Γνωμ. Λέ χορεύει ὁ ἀτζᾶ-τος κι ὁ δρατοῦτος, μόν' ὁ κιούλος ὁ χορῆτος (μόνον ὁ εὐπορος δύναται νὰ ἔχη εὐθυμίαν, δρατοῦτος = ὁ ἔχων ἰσχυροὺς βραχίονας, κιούλος = κοιλία) Μάν. || Αἰνιγμ.

Πετεινὸς ἀτζᾶτος | καὶ μακρὸς καὶ ποδαρᾶτος
σύρει, κρίνει | ὅλη τὴ δικαιοσύνη

(ὁ στατήρ) Κρήτ. κ. ἄ. 2) Μεταφ. ἰσχυρὸς καὶ ζωηρὸς Κεφαλλ. Πελοπ. (Λακεδ.) —Λεξ. Αἰν.: Φρ. Ἀτζᾶτος καὶ φρατοῦτος (ἐπὶ τοῦ ἰσχυροῦ καὶ ἄδρου σωματικῶς) Λακεδ.

ἀντζης ὁ, Πελοπ. (Βέρβ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄντζι.

Παιδιά καθ' ἣν οἱ παῖκται τῆς μιᾶς ομάδος τιθέμενοι ἐντὸς κύκλου ἐξέρχονται αὐτοῦ πρὸς καταδίωξιν τῆς

ἐτέρας ομάδος πηδῶντες μὲ τὸν ἓνα πόδα ὑψωμένον ἐναλλάξ καὶ προσπαθοῦντες νὰ κτυπήσουν διὰ τῶν παλαμῶν τοὺς καταδιωκομένους, οἱ δὲ τῆς διωκομένης ομάδος διέρχονται διὰ μέσου αὐτῶν παρενοχλοῦντες, ὅπως ἀναγκάσουν αὐτοὺς νὰ πατήσουν καὶ τοὺς δύο πόδας ἐπὶ τῆς γῆς ἢ ἐμποδίζοντες αὐτοὺς νὰ κάμουν τὴν ἐναλλαγὴν τῶν ποδῶν, ὅποτε ἐπιτυγχανομένου τούτου γίνεται ἀλλαγὴ τῶν ομάδων.

ἀντζι τό, ἀντζιν Πόντ. (Ἀργυρόπ. Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Σάντ. Σούρμ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) ἀντζι πολλαχ. ἀτζι Ζάκ. Ἰκαρ. Κάρπ. Κορσ. Κρήτ. Λέρ. Πελοπ. (Μάν. Πλάτσ.) ἄτσι Σίφν. ἄζι Κάρπ. Μύκ. ἴζι Νίσυρ. Σίφν.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. ἄντζιον, ὁ ἐκ τοῦ οὐσ. ἄντιον ἢ ἀντικνήμιον. Ἰδ. ἄντζα.

1) Τὸ ἀπὸ τῶν γονάτων μέχρι τῶν ἀστραγάλων μέρος πολλαχ. καὶ Πόντ. (Ἀργυρόπ. Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Σάντ. Σούρμ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.): Τοῦτο τὸ παιδί ἔχει κατὶ ἀντζιά σὰν καλάμια Παξ. Λέν κοιτᾶς τί ἀτζιά ἔχει αὐτή! Πελοπ. (Πλάτσ.) Ἐ μωρέ, ἀτζιά τὰ ἔχει κεινὴ ἢ κωπελλιά! Κρήτ. Εὐτὴ ἡ κόρη δὲν ἔχει καλὸ ἄζι Μύκ. || Φρ. Τρώει καντζιά καὶ σ'κῶν' τ' ἀντζιά (ἐπὶ γυναικὸς εὐτραφοῦς καὶ προκλητικῆς, καντζιά=ὁ ξεφλουδισμένος καρπὸς τοῦ λεπτο-καρύου) Κρώμν. || Παροιμ.

Καλὰ χορεύ' ἡ κορασιά, μὲ φαίνονται τ' ἀζιά της (ἐπὶ τῶν ἀπρεπῶς φερομένων. μὲ=μά) Κάρπ. Γνωμ. Θρέψε σκύλλο νὰ φάη τ' ἀτζί σου (ἐπὶ ἀχαρίστου) Πελοπ. (Μάν.)

β) Τὸ ἄνω τμήμα τῆς περικνημίδος τὸ καλύπτον μέρος τῆς κνήμης Κύνθ. 2) Τὸ ὅπισθεν τοῦ ὀστέου τῆς κνήμης σαρκῶδες μέρος, ἡ γαστροκνημία Πελοπ. (Μάν.) 3) Τὸ ἐξωγκωμένον μέρος τοῦ μηροῦ Κρήτ. 4) Τὸ σκέλος, ὁ πούς ὁλόκληρος Κρήτ. Λέρ. Νίσυρ. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Σάντ. Σούρμ. Τραπ. Χαλδ.): Λέ δὸν βαστοῦν τ' ἀτζιά του γ' ἀνεβῆ τὸν ἀνήφορο Κρήτ. Ἀπλώσον τ' ἀτζιά σου 'ς σὴν φωτίαν Κερασ. Κρούει τ' ἀντζιν κ' ἔρται (χωλαίωνν ἔρχεται) Χαλδ. Ἐροῦξεν κ' ἐτσάκωσεν τ' ἀντζιν αὐτ' (ἔπεσε καὶ ἔθραυσε τὸν πόδα του) Τραπ. || Φρ. Τὸ βάνω 'ς τ' ἀτζι (φεύγω δρομαίως. Συνών. φρ. τό βάλε 'ς τὸ πόδι) Κρήτ. Ἡ κοιτῆ ἔχτεθεν ἀντζιν (ἡ χολὴ ἀπέκτισε πόδα. Ἐπὶ τοῦ ἀποκτήσαντος πρᾶγμα λίαν ποθη-τόν) Σάντ.

Ἀβράκωτε καλόερε, τ' ἀντζιά σ' τζιλεμένα (σκωπτικῶς πρὸς παῖδα μὴ φέροντα περισκελῖδα. τζιλε-μένα μετοχ. τοῦ τζιλεῖν = ἔχω εὐκοιλιότητα καὶ ἀφοδεύο-μαι ὑγρά) Χαλδ. || Αἰνιγμ.

Μακρὸς μοκρὸς καλόερος καὶ κατουρεῖ ἀτζιά του (ποταμὸς) Κρήτ.

Πβ. ἄντζα.

ἀντζι τό, Πελοπ. (Ἀστρ.)

Πιθανῶς ἐκ τοῦ οὐσ. ἄντζι.

Παιδιά παιζομένη ὑπὸ δύο παικτῶν ἢ δύο ομάδων. Κατὰ ταύτην ὁ παίζων κρατῶν ράβδον μήκους 0,50—0,60 τοῦ μέτρου κτυπᾷ καὶ ρίπτει μακρὰν τοῦ ὀριζομένου κύκλου μικροτέραν ράβδον μήκους περίπου 0,10 καλου-μένην κυρίως ἄντζι. Ἡ παιδιὰ αὕτη παίζεται κατὰ δια-φόρους παραλλαγὰς.

ἀντζίδι τό, Νάξ. (Κορων. Μον.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄντζα ἢ ἀντζι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ἰδι.

Τὸ νεῦρον τὸ ὅπισθεν τοῦ γόνατος: Ἐπιάστηνε τ' ἀτζίδι μου Μον. Πβ. ἄντζόνετρο.

